

І.В. Гунько, О.В. Холодюк

ЛОГІСТИКА У МЕХАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Методичні вказівки з організації самостійної
роботи студентів

Вінниця – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інженерно-технологічний
факультет

Кафедра агроінженерії
та технічного сервісу

Гулько І.В., Холодюк О.В.

**Логістика у механізації сільського
господарства**

методичні вказівки
з організації самостійної роботи
для студентів денної та заочної форм навчання
спеціальності 208 – "Агроінженерія"
освітнього рівня "Магістр"

Гуцько І.В. Логістика у механізації сільського господарства: методичні вказівки з організації самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 208 – "Агроінженерія" освітнього рівня "Магістр" // І.В. Гуцько, О.В. Холодюк. Вінниця: ВНАУ, 2023. 42 с.

Рецензенти:

Козлов Л.Г. - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри "Технології та автоматизації машинобудування" Вінницького національного технічного університету

Яропуд В.М. – кандидат технічних наук, декан інженерно-технологічного факультету, доцент кафедри "Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва" Вінницького національного аграрного університету

Розглянуто на засіданні навчально-методичної комісії інженерно-технологічного факультету (протокол № 6 від 16 березня 2023 року).

Затверджена на засіданні науково-методичної комісії Вінницького національного аграрного університету (протокол № 6 від 28 березня 2023 року)

Для студентів денної та заочної форм навчання з дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" інженерно-технологічного факультету.

Зміст

ПЕРЕДМОВА.....	6
1. Опис навчальної дисципліни.....	8
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	9
3. Програма навчальної дисципліни.....	10
4. Структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми практичних робіт.....	12
6. Загальні положення про організацію самостійної роботи.....	13
7. Організація самостійної роботи студентів.....	15
8. Тематичний план самостійної роботи студентів.....	16
9. Індивідуальні завдання.....	19
10. Питання для самоконтролю.....	21
11. Приклади тестових завдань з дисципліни.....	25
12. Методичне забезпечення.....	38
13. Рекомендована література.....	38

ПЕРЕДМОВА

В умовах трансформування інженерної сфери аграрної галузі України виявилися такі особливості функціонування ринку, як частота та непередбачуваність змін попиту, перманентне виникнення нових потреб та видів послуг, що скорочують життєвий цикл сільськогосподарської продукції та час реагування на зміни ринкового середовища, викликають високий ступінь ризику нереалізації вирощеного урожаю, а тому – невиправдане нагромадження запасів і зростання непередбачуваних витрат.

Враховуючи зазначене, значно зростають ризики та вимоги до якості управління виробничою й обслуговуючою системами інженерної сфери сільськогосподарського виробництва, виникає гостра потреба в організаційних структурах, що ефективно та з найменшими витратами часу і коштів здійснювали б управління матеріальними та пов'язаними з ними потоками.

Виходячи з чого, основним завданням логістики у механізації сільського господарства як наукової дисципліни є управління матеріальними, інформаційними, грошовими та іншими видами потоків.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять і організовується в університеті у відповідності до "Положення про організацію самостійної роботи студентів".

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше $\frac{1}{3}$ та не більше $\frac{2}{3}$ загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення навчальної дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства". Саме самостійна робота набуває все більшого значення й актуальності сьогодні, оскільки обсяг навчального матеріалу досить значний, і не все можна встигнути розглянути під час аудиторних занять. Отже, правильна організація власної самостійної роботи з боку студента є важливою запорукою успішного навчання і ефективного засвоєння ним знань.

Метою самостійної роботи є вироблення навичок опрацювання спеціальної літератури та інших матеріалів, необхідних для належного засвоєння предмета навчальної дисципліни, а також для розвитку сталих умінь до самостійного вивчення і викладання одержаної інформації.

Методичні вказівки з організації самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 208 "Агроінженерія" освітнього рівня "Магістр" розроблено відповідно до навчального плану спеціальності 208 "Агроінженерія" освітнього рівня «Магістр» та робочої програми навчальної дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" з врахуванням вимог організації навчального процесу.

Розглянуто основні вимоги, положення та етапи самостійної підготовки при вивченні дисципліни. Подано вимоги та рекомендації щодо самостійної роботи студентів.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,0	20 Аграрні науки та продовольство	Вибірковий блок	
Атестацій – 4	208 Агроінженерія	Рік підготовки (курс):	
Загальна кількість годин - 180		2-й	2-й
	Семестр		
	3-й	3-й	
Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 10	ОПП Агроінженерія	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
	Другий (магістерський)	Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		150 год.	172 год.
Вид контролю: залік			

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Логістика у механізації сільського господарства" входить до циклу професійної підготовки вибіркової компоненти в освітньо-професійній програмі 208 "Агроінженерія".

Метою дисципліни є вивчення і розуміння концептуальних основ транспортної логістики, теорії та практики розвитку цього напрямку і набуття навичок самостійної роботи при засвоєнні навчального матеріалу щодо новітніх методів управління системою доставки товарів в агропромисловому виробництві у сучасних умовах.

Вивчення курсу "Логістика у механізації сільського господарства" передбачає виконання наступних **завдань**:

- набувати студентами глибоких теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики логістики у агропромисловому комплексі;
- опановувати методичні інструментарій розроблення та реалізації завдань логістики;
- оволодіти навичками логістичного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування у агровиробництві;
- набувати навичок оцінки ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень при механізації і автоматизації технологічних процесів у сільському господарстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- загальні принципи та закономірності інтегрованого управління матеріальними, інформаційними, фінансовими та іншими потоками у сільськогосподарському виробництві;
- принципи створення функціональних логістичних систем механізації технологічних процесів агропромислового виробництва;
- оптимальні методи управління логістичними процесами у агровиробництві;

ВМІТИ:

- здійснити забезпечення раціонального та ефективного використання матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва та його механізації, транспорту та інших складових;
- створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем агропромислового комплексу;
- здійснювати управління замовленнями, закупівлями, запасами, ремонтами та технічними оглядами;
- організувати дистрибуцію та фізичний розподіл запасних частин та комплектуючих сільськогосподарських машин та агрегатів;
- застосовувати складську логістику агровиробництва.

Знання навчальної дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" будуть використані студентами при вивченні, експлуатації, розрахунку і проектуванні сільськогосподарських машин, при проведенні власних наукових досліджень у студентських наукових гуртках, при підготовці ними дипломних робіт, а також під час подальшої наукової роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1. Загальні поняття про логістику.

Фактори формування логістичних систем

Тема 1. Логістика у агровиробництві. Світові тенденції та логістичні виклики України під час військового стану.

Тема 2. Класифікація форм логістичних утворень. Характеристика основних елементів логістики.

Тема 3. Технологічні процеси та управління матеріальними потоками.

Тема 4. Фактори формування логістичних систем. Логістичні системи під час економічної та військової кризи.

Атестація 2. Види логістичних систем у механізації сільського господарства. Транспортна логістика.

Тема 5. Управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Транспортні задачі.

Тема 6. Заготівельна та розподільча логістика у механізації агровиробництва.

Тема 7. Внутрішньовиробнича логістика.

Тема 8. Транспортна логістика у агропромисловому виробництві України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних блоків і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо- го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Загальні поняття про логістику. Фактори формування логістичних систем												
Тема 1. Логістика у агровиробництві. Світові тенденції та логістичні виклики України під час військового стану	30	2	-	-	-	20	23	0,5	0,5			22
Тема 2. Класифікація форм логістичних утворень. Характеристика основних елементів логістики	20	2	2	-	-	20	23	0,5	0,5			22
Тема 3. Технологічні процеси та управління матеріальними потоками	20	2	2	-	-	18	23	0,5	0,5			22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 4. Фактори формування логістичних систем. Логістичні системи під час економічної та військової кризи	20	2	2	-	-	18	21	0,5	0,5			20
Разом за атестацією 1	90	8	6	-	-	76	90	2	2			86
Атестація 2. <i>Види логістичних систем у механізації сільського господарства. Транспортна логістика.</i>												
Тема 5. Управління матеріальними потоками в логістичних системах. Транспортна задача	10	2	-	-	-	20	23	0,5	0,5			22
Тема 6. Заготівельна та розподільча логістика у механізації агровиробництва	10	2	4	-	-	18	23	0,5	0,5			22
Тема 7. Внутрішньо-виробнича логістика	15	2	2	-	-	18	23	0,5	0,5			22
Тема 8. Транспортна логістика в агропромисловому виробництві України	15	2	2	-	-	18	21	0,5	0,5			20
Разом за атестацією 2	90	8	8	-	-	74	90	2	2			86
Всього	180	16	14	-	-	150	180	4	4			172

5. Теми практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Оцінка постачальників сільськогосподарської продукції за заданими критеріями	2	0,5
2	Методика розрахунку вантажообігу складських приміщень	2	0,5
3	Оптимізація розміщення розподільчих центрів	2	0,5

1	2	3	4
4	Розрахунок обсягів вантажних перевезень та ефективність їх здійснення	2	0,5
5	Розрахунок точки беззбитковості діяльності складу	2	0,5
6	Розрахунок площі складських приміщень сільськогосподарського призначення	2	0,5
7	Рациональне розміщення товарів на складі аграрного підприємства	2	1
	Всього	14	4

6. Загальні положення про організацію самостійної роботи

Самостійна робота студентів регламентується "Положенням про самостійну роботу ВНАУ".

Організацію самостійної роботи студентів необхідно розглядати в комплексі з навчальною роботою їх в аудиторіях.

Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу. Вона здійснюється з метою:

- відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу, визначеного тематичним планом для самостійних занять;
- закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок;
- виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін (курсів роботи (проекти), розрахунково-графічні роботи, реферати, дослідження тощо), наукових і атестаційних робіт;
- підготовки до майбутніх занять та контрольних заходів;
- формування у студентів культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань.

Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується інформаційно-

методичними засобами (підручники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, комплекти індивідуальних семестрових завдань, комп'ютерні навчальні комплекси, методичні рекомендації з організації самостійної роботи та виконання окремих завдань, які повинні мати також і електронні версії) та матеріально-технічними засобами, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Крім того, для самостійної роботи студента рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю.

Самостійна робота студента з вивчення навчального матеріалу з конкретної дисципліни може проходити в бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, лабораторіях, а також у домашніх умовах тощо.

Для забезпечення належних умов самостійної роботи студентів на складному лабораторному обладнанні, у комп'ютерних класах, інших навчальних об'єктах підвищеної складності ця робота може здійснюватися за попередньо складеним графіком під керівництвом викладачів кафедри з наданням необхідної консультації.

Відповідальність за якість самостійної роботи безпосередньо несе студент.

Виконання індивідуальних завдань з дисципліни (реферати, розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи, домашні роботи, курсові, дипломні роботи (проекти), статті, тези, і студентські конференції) є невід'ємною складовою самостійної роботи студента.

Самостійна робота студентів – один із обов'язкових видів навчально-пізнавальної діяльності студента, що виконує різні функції, серед яких важливе значення мають:

- навчальна, яка полягає в опрацюванні першоджерел, що сприяє більш глибокому осмисленню вже засвоєної суми знань;
- пізнавальна, призначення якої полягає в опануванні новою сумою

знань, розширенні меж світогляду;

- коригуюча, що передбачає осмислення новітніх теорій, концепцій, категорій, підходів до визначення сутності відомих понять, напрямків розвитку науки тощо;

- стимулююча, сутність якої полягає у такій організації самостійної роботи, коли студент отримує задоволення від результатів пізнавальної діяльності;

- виховна, що спрямована на формування таких якостей, як воля, цілеспрямованість, відповідальність, дисциплінованість;

- розвиваюча, що спрямована на розвиток самостійності, творчості, дослідницьких умінь особистості.

7. Організація самостійної роботи студентів

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" визначається навчальною програмою дисципліни та робочою навчальною програмою вивчення дисципліни.

Самостійна робота студентів має на меті формування їх пізнавальної активності, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

У процесі самостійної роботи студенти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;

- написання рефератів з проблем курсу.

Кожен студент повинен уміти раціонально організовувати свою навчальну самостійну діяльність. Важливим є вміння скласти план своєї роботи, чітко визначити її послідовність. Необхідно, щоб план самостійного навчання був реальним і його виконання приводило до плідних наслідків у навчальному процесі.

Самостійна робота бакалаврів з навчального курсу "Логістика у механізації сільського господарства" передбачає написання рефератів та індивідуальних завдань. Для цього необхідно скласти план реферату чи виступу, вивчити потрібні літературні джерела, зробити виписки. За своїм змістом реферат і виступ повинні відповідати обраній темі.

Самостійна робота магістрантів може бути ефективною при наявності контролю з боку викладача. Зворотній зв'язок дозволяє викладачу своєчасно отримати інформацію про ступінь засвоєння студентами програмного матеріалу, допомагає отримати додатковий матеріал, який характеризує індивідуальні властивості кожного студента, що позитивно впливає на об'єктивність підсумкової оцінки знань студентів.

Успішне виконання завдання самостійної роботи можливе за умови наявності у студентів певних навичок: вміння працювати з книгою (складати план, конспект, реферат); проводити аналіз навчального матеріалу (складати різні види таблиць, проводити їх аналіз). Самостійні завдання можуть виконуватись у робочому зошиті або на окремих аркушах.

8. Тематичний план самостійної роботи студентів

Тематичний план самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни наведений нижче у таблиці.

Самостійна робота

№ пор.	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1.	Вітчизняний і зарубіжний досвід моделювання вирішення деяких логістичних проблем і створення логістичних систем.	6	7
2.	Сутність та ключові характеристики глобальної логістики	5	6
3.	Місце України у сучасних процесах глобалізації логістики	5	6
4.	Застосування економіко-математичних методів моделювання в логістиці.	5	6
5.	Системний комплекс заходів, спрямованих на управління підприємством інформації, її рухом і збутом з мінімальними витратами.	6	7
6.	Нові інформаційні технології в логістиці аграрних підприємств.	5	6
7.	Інноваційні логістичні технології в логістиці аграрних підприємств.	5	6
8.	Основні напрями розширення комплексу послуг транспортно-експедиційних фірм.	6	7
9.	Завдання аграрного господарства з підвищення якості обслуговування споживачів	5	6
10.	Аналіз доходів, прибутків і рентабельності логістичних послуг	6	7
11.	Напрями удосконалення управління транспортними потоками (за видами транспорту).	5	6
12.	Шляхи підвищення ефективності роботи аграрних підприємств.	5	6
13.	Основні економічні показники функціонування аграрного господарства (за видами продукції).	5	6

1	2	3	4
14.	Принципи і методи вибору видів транспорту споживачами логістичних послуг.	5	6
15.	Основні показники економічної ефективності інвестицій в логістичні системи.	5	6
16.	Альтернативи транспортування та критерії вибору логістичних посередників.	5	6
17.	Ранжування критеріїв при виборі перевізника споживачами логістичних послуг.	5	6
18.	Методи, що застосовуються для реалізації задач розміщення розподільчих центрів у логістичних ланцюгах	5	6
19.	Сутність та завдання логістики посередництва	5	6
20.	Торгові посередники: сутність, класифікація та типи	5	6
21.	Логістичний сервіс та логістичні послуги	5	6
22.	Централізоване постачання вантажів та основні показники перевізного процесу	5	6
23.	Характеристика окремих елементів транспортної логістики	5	5
24.	Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	6	6
25.	Особливості міжнародних перевезень аграрної продукції	5	5
26.	Перспективи та проблеми розвитку логістичного транспорту	5	5
27.	Досвід побудови логістичних систем в США	5	5
28.	Досвід побудови логістичних систем в Євросоюзі	5	5
29.	Досвід побудови логістичних систем в Великобританії	5	5
	Разом	150	172

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота сприяє збільшенню інформаційного багажу з навчальної дисципліни, передбачає розробку завдань, які не мають стандартних вирішень і спрямовані на виявлення протиріч, прогнозування, моделювання, вивчення додаткової літератури, проведення пошуково-дослідницької роботи (участь у наукових семінарах, конференція, гуртках).

Індивідуальна робота (ІР) будується на трьох рівнях :

- репродуктивний, що вимагає від магістранта знань основних законів, закономірностей, принципів та умінь їх застосовувати для виконання елементарних завдань;

- репродуктивно-творчий, що потребує самостійного пошуку, аналізу економічної літератури з метою її застосування для виконання певного завдання;

- творчо-пошуковий, передбачає самостійне розв'язання індивідуальних завдань, розробку тестів, кросвордів, написання тез, рефератів, наукових статей.

Порядок подання та захист індивідуальної роботи студента:

1. Звіт про виконання індивідуальної роботи подається у вигляді реферату з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.

2. Індивідуальна робота подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає залік (екзамен), не пізніше ніж за 2 тижні до заліку (екзамену).

3. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента (або презентації) про виконану роботу (до 5 хв.).

4. Оцінка за індивідуальну роботу є обов'язковим компонентом заліку (екзамену) і враховується у змістовому блоці та при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу.

Для виконання індивідуальної роботи передбачені наступні теми для написання або студент може запропонувати власну актуальну тему:

1. Проблеми питання розробки і використання логістичних систем в Україні та за кордоном.
2. Системний підхід у логістиці.
3. Організація управління логістичними системами.
4. Концепція, проблеми та завдання розвитку логістичних систем у країні.
5. Організація роботи логістик-менеджера.
6. Інформаційне забезпечення процесів функціонування в Україні та перспективи розвитку міжнародних транспортних коридорів.
7. Основні напрями розвитку інформаційних технологій, технічних засобів і зв'язку на транспорті.
8. Поняття та основні напрями розвитку науково-технічного прогресу в торгівлі на сучасному етапі.
9. Проблеми логістики товароруку в умовах ринкових відносин.
10. Сутність, роль і завдання технології торгівлі в умовах ринкової економіки.
11. Основні елементи єдиного технологічного ланцюга від виробництва до підприємства торгівлі.
12. Сутність прогресивної технології товароруку, її вплив на збереження товарно-матеріальних цінностей.
13. Різновиди основних технологічних схем, які застосовують у магазинах.
14. Використання немеханічного і механічного торговельно-технологічного устаткування у магазинах (складах), зарубіжний досвід.
15. Підйомно-транспортне обладнання магазинів вітчизняних і зарубіжних виробництв і ефективність його використання.
16. Проблеми технології транспортування товарів, шляхи їх вирішення.

17. Вітчизняний і зарубіжний досвід використання нових видів упакування.
18. Переваги та недоліки існуючих технологічних схем збирання і доставки цукрового буряку.
19. Підвищення ефективності логістичних процесів при перевезенні соняшнікової олії.
20. Підвищення ефективності логістичних процесів при перевезенні овочевої продукції.
21. Спеціфічні аспекти перевезення насипних вантажів.
22. Підвищення ефективності транспортно-логістичної системи при перевезенні зернових.
23. Перспективи застосування технологій Blockchain, смарт-контрактів та Machine Learning в інноваційному розвитку логістики.
24. Як змінилася логістика в Україні під час війни.
25. Розвиток транспортної логістики в Україні.

10. Питання для самоконтролю

1. Визначте зміст поняття «логістика».
2. Охарактеризуйте мету та завдання логістики.
3. Визначте ознаки логістичного продукту.
4. Розкрийте зміст функцій логістики.
5. Назвіть причини становлення логістики.
6. За якими етапами відбувався розвиток логістики?
7. Визначте основні положення концепції логістики.
8. Визначте, у чому полягає сутність системного підходу.
9. Дайте визначення логістичної системи. У чому полягає її головна мета?
10. Охарактеризуйте властивості логістичних систем.

11. На які типи поділяються логістичні системи за принципом просторового обмеження?
12. Розкрийте сутність макрологістичних систем.
13. Охарактеризуйте мікрологістичну систему та її підсистеми.
14. Як класифікуються логістичні системи залежно від виду логістичних ланцюгів?
15. Назвіть інші ознаки класифікації логістичних систем.
16. Охарактеризуйте інструменти логістики та сфери їх застосування.
17. Дайте визначення матеріального потоку.
18. Охарактеризуйте показники матеріального потоку.
19. У яких формах може існувати матеріальний потік?
20. Виконайте класифікацію матеріальних потоків.
21. Охарактеризуйте поняття інформаційного потоку.
22. Виконайте класифікацію інформаційних потоків.
23. Визначте зміст фінансових потоків та виконайте їх класифікацію.
24. Визначте сутність інтегрованого логістичного потоку.
25. Критерії оптимального управління інтегрованими потоками.
26. Як класифікуються логістичні операції?
27. Визначте зміст логістичної діяльності підприємства.
28. Охарактеризуйте основні види логістичної діяльності.
29. Розкрийте поняття логістичного процесу та його місце у логістичній діяльності підприємства.
30. Які існують підходи до виділення функцій логістики? Надайте їх характеристику.
31. У чому полягає зміст організації логістичної діяльності.
32. Охарактеризуйте можливий розподіл операцій з матеріальним потоком між підрозділами виробничого підприємства.
33. Як розподіляються логістичні функції між учасниками логістичного ланцюга?
34. Що розуміють під інфраструктурою логістичних процесів.

35. З яких елементів складається інфраструктура логістичних процесів.
36. Сформулюйте логістичну місію підприємства.
37. Назвіть складові логістичного середовища підприємства.
38. Визначте сутність і завдання логістичного менеджменту.
39. Яке співвідношення логістики й маркетингу підприємства ?
40. Визначте зміст поняття «логістичні зв'язки».
41. Визначте сутність та послідовність стратегічного управління логістикою.
42. Яке призначення логістичної стратегії?
43. Охарактеризуйте основні види логістичних стратегій.
44. Охарактеризуйте види організаційних структур управління логістикою.
45. Визначте поняття «виробнича логістика».
46. У чому полягає особливість об'єктів вивчення виробничої логістики?
47. Наведіть приклади внутрішньовиробничих логістичних систем. Яка їх роль на макро- і на мікрорівні?
48. Які завдання вирішуються внутрішньовиробничими логістичними системами?
49. Охарактеризуйте логістичну і традиційну концепції організації виробництва. У чому їх принципова відмінність?
50. Розкрийте сутність штовхаючої (виштовхуючої) і тягнучої (витягуючої) систем. У чому полягає їх принципова відмінність?
51. Перелічіть переваги і недоліки штовхаючої (виштовхуючої) і тягнучої (витягуючої) систем.
52. Назвіть інші сфери застосування, крім виробництва, штовхаючого і тягнучого принципу управління матеріальними потоками?
53. Охарактеризуйте основні мікрологістичні системи штовхаючого типу: MRP I, MRP II.
54. Розкрийте принцип роботи систем тягнучого типу: KANBAN і OPT.

55. У чому полягає сутність мікрологістичної концепції «худе виробництво»?

56. Дайте визначення поняттю «розподільча логістика». У чому полягає її принципова відмінність від збуту?

57. Перелічіть завдання, які розв'язує розподільча логістика на мікро- і макрорівні.

58. Дайте визначення логістичному каналу розподілу.

59. Коротко охарактеризуйте види логістичних каналів.

60. За яких умов звертаються до послуг посередників у розподільчому процесі?

61. Які функції виконують логістичні посередники в дистриб'юції? Які структури можуть виступати в ролі посередників у логістичних процесах?

62. Дайте характеристику основним типам торгових посередників.

63. Охарактеризуйте мікрологістичні системи управління в каналах розподілу.

64. У чому полягає значення логістичног сервісу?

65. Розкрийте поняття «послуга» і «сервіс». У чому полягає їх взаємозв'язок?

66. Дайте визначення логістичному сервісу. Що є предметом і об'єктом логістичного сервісу?

67. Охарактеризуйте метод кількісної оцінки рівня логістичного обслуговування.

68. За якими параметрами оцінюється якість логістичного сервісу?

69. Охарактеризуйте поняття «SRL»

70. Назвіть основні логістичні послуги.

71. Яка роль складування в логістичній системі?

72. Дайте визначення поняттю «склад».

73. Охарактеризуйте основні функції складів.

74. Яка мета створення складів у логістичних системах?

75. Назвіть відомі вам різновиди складів.

76. Який зміст логістичного процесу на складі?

77. Дайте визначення терміну «склади». Які функції виконують склади?

78. Що таке розподільчий центр в транспортній логістиці?

79. Скільки стратегії існує при розташуванні розподільчих центрів?

Назвіть ці стратегії.

80. Дайте визначення стратегіям розташування розподільчих складів.

11. Приклади тестових завдань з дисципліни

1. Логістика – це наука про:

а) управління матеріальними та інформаційними потоками;

б) об'єктивні закони розвитку матеріальних ресурсів;

в) професійну діяльність людини у сфері постачання та розподілу ресурсів.

2. Під управлінням логістичною системою розуміється:

а) управління матеріальними запасами;

б) формування складської мережі;

в) створення інфраструктури логістичної системи.

3. Об'єднання всіх учасників логістичного процесу, називається:

а) інтеграцією;

б) координацією;

в) систематизацією.

4. Вислів «передача частини або всіх функцій логістики третій стороні» розкриває сутність поняття:

а) 2PL;

б) 4PL;

в) 3PL.

5. Логістична компанія, яка не маючи власної логістичної інфраструктури, керує всіма логістичними процесами своїх клієнтів, називається:

а) 3PL;

- б) 4PL;
 - в) 5PL.
6. Рух матеріальних та інформаційних потоків на макрорівні, називається:
- а) мікрологістикою;
 - б) макрологістикою;
 - в) глобальною логістикою. 1
7. Якщо суб'єктом логістики є спеціалізовані сторонні організації, така логістика називається:
- а) макрологістикою;
 - б) внутрішньою;
 - в) зовнішньою.
8. Логістична система підприємства виконує основну функцію:
- а) управління доставкою товару до споживача;
 - б) управління матеріальними та інформаційними потоками;
 - в) управління учасниками логістичної мережі.
9. Сукупність функціонально однорідних логістичних операцій, які виконуються на окремо взятій ланці логістичного ланцюга, називається:
- а) логістична функція;
 - б) логістична система;
 - в) логістична підсистема.
10. Дії щодо процесу розвантаження товару відносяться до:
- а) логістичних функцій;
 - б) логістичних операцій;
 - в) логістичних систем;
11. Сукупність всіх операцій, пов'язаних з процесом транспортування товару, є:
- а) логістичною функцією;
 - б) логістичною операцією;
 - в) логістичною системою.
12. Дії, пов'язані з упакуванням товару на складі товару, відносяться до:

- а) логістичних функцій;
- б) логістичних операцій;
- в) логістичних систем.

13. Лінійно впорядкована сукупність фізичних та юридичних осіб, які здійснюють логістичні операції з метою доведення матеріального потоку від однієї логістичної системи до іншої або до кінцевого споживача, називається:

- а) логістичний ланцюг;
- б) логістичний канал;
- в) логістична мережа.

14. Якщо доставка товару здійснюється восьми роздрібним торговцям, така характеристика логістичного каналу називається:

- а) довжиною каналу;
- б) шириною каналу;
- в) щільністю каналу.

15. Якщо виробник поставляє товар оптовому торговцю, який здійснює його продаж роздрібному торговцю, а останній - споживачеві, такий логістичний канал називається:

- а) однорівневим;
- б) двоохривневим
- в) трирівневим

16. Якщо компанія пропонує своїм клієнтам оренду складських і офісних приміщень, відкритих майданчиків для зберігання вантажів з можливістю надання комплексу логістичних послуг, така компанія є:

- а) логістичним каналом;
- б) логістичним центром;
- в) логістичною мережею.

17. Вид товарно-матеріальних цінностей, до яких застосовується сукупність логістичних операцій в процесі їх руху ланками логістичного ланцюга, називається:

- а) матеріальним потоком;

б) інформаційним потоком;

в) фінансовим потоком.

18. До статичних параметрів руху матеріального потоку відносяться:

а) габаритні розміри;

б) швидкість руху;

в) довжина шляху.

19. Інтенсивність переміщення матеріальних ресурсів, напівфабрикатів і готової продукції називається:

а) потужністю матеріального потоку;

б) напруженістю матеріального потоку;

в) ритмічністю матеріального потоку.

20. Потоки матеріальних ресурсів, потреба у яких виникає періодично, називаються:

а) дискретними;

б) детермінованими;

в) нерівномірними.

21. Потік повідомлень в усній, документальній формі, який входить в логістичну систему, виходить із неї, циркулює між логістичними операціями та в рамках кожної операції і спрямований на реалізацію управлінських функцій, називається:

а) інформаційний потік;

б) матеріальний потік; в

в) фінансовий потік.

22. В основі прийняття рішення про вибір постачальників шляхом їх суб'єктивного оцінювання експертною групою лежить:

а) експертний метод;

б) метод економічного аналізу;

с) метод аналізу витрат.

23. В основі прийняття рішення про вибір постачальників шляхом порівняння суми витрат, які понесе замовник у разі закупівлі матеріальних ресурсів у кожного із постачальників, лежить:
- а) експертний метод;
 - б) метод економічного аналізу;
 - в) метод аналізу витрат.
24. В основі прийняття рішення про вибір постачальників шляхом розрахунку прибутку від реалізації матеріальних ресурсів споживачам лежить:
- а) метод аналізу прибутковості;
 - б) метод економічного аналізу;
 - в) метод аналізу витрат.
25. В основі прийняття рішення про вибір постачальників шляхом їх групування за стійкістю обсягів постачання в часі лежить:
- а) ABC-аналіз;
 - б) XYZ-аналіз;
 - в) GAP-аналіз.
26. Потреба в сировині та матеріалах для виробництва продукції, на яку у підприємства укладені договори на її продаж, називається:
- а) первинна потреба;
 - б) вторинна потреба;
 - в) третинна потреба.
27. Обсяг матеріальних ресурсів визначається, виходячи із потреб:
- а) виробничих цехів;
 - б) усіх структурних підрозділів;
 - в) допоміжних та обслуговуючих цехів.
28. Розрахунок потреби в матеріальних ресурсах як добутку прогресивних норм витрат матеріалів та планових обсягів випуску продукції називається:
- а) методом прямого розрахунку;
 - б) методом динамічних коефіцієнтів;

в) методом екстраполяції.

29. Розрахунок потреби в матеріальних ресурсах шляхом перенесення на майбутні періоди залежності між потребою у матеріальних ресурсах та певним обсягом виробництва називається:

- а) методом прямого розрахунку;
- б) методом динамічних коефіцієнтів;
- в) методом екстраполяції.

30. Чим більший розмір замовлення, тим витрати на зберігання придбаних матеріалів будуть:

- а) меншими;
- б) більшими;
- в) незмінними.

31. Аналіз постачальників за ознакою стійкості постачань протягом визначеного періоду часу називається:

- а) ABC;
- б) XYZ;
- в) GAP.

32. Потреба в матеріальних ресурсах за вирахуванням запасів називається:

- а) брутто-потреба;
- б) нетто-потреба;
- в) брутто за нетто.

33. Знецінення виставкових товарів за час їх зберігання у виставковій залі відноситься до:

- а) витрат на виконання замовлення;
- б) витрат на зберігання матеріалів;
- в) адміністративних витрат.

34. Документ, який надсилається потенційному постачальникові з метою отримання інформації про майбутні умови постачання, називається:

- а) контрактом;
- б) листом-запитом;

в) листом-проформою.

35. Документ, який оформляється на фактично прийнятій кількості товару на склад від постачальника, називається:

- а) прибутковою накладною;
- б) товарно-транспортною накладною;
- в) актом приймання-передачі товару.

36. До товарно-матеріальних запасів підприємства відносяться:

- а) матеріальні ресурси на складі постачальника, які не оплачені підприємством;
- б) матеріальні ресурси на складі постачальника, які оплачені підприємством;
- в) готова продукція на складі підприємства, яка оплачена споживачем.

37. Запаси сировини, які необхідні для додаткової їх підготовки перед використанням у виробництві, називаються:

- а) підготовчими;
- б) гарантійними;
- в) поточними.

38. Запаси, які призначені для безперервного постачання споживачеві у разі непередбачених обставин, називаються:

- а) підготовчими;
- б) гарантійними;
- в) поточними.

39. Залишки запасу матеріальних ресурсів на кінець одного року і початок іншого року, називаються:

- а) підготовчими;
- б) перехідними;
- в) сезонними.

40. Найбільша величина економічно доцільного запасу називається:

- а) максимальним запасом;
- б) граничним запасом;
- в) гарантійним запасом;

41. Найменша кількість предметів праці для забезпечення безперервного виробництва (реалізації) продукції називається:
- а) максимальним запасом;
 - б) граничним запасом;
 - в) гарантійним запасом.
42. У якій системі управління запасами замовлення здійснюється через фіксований період часу:
- а) з фіксованою величиною замовлення;
 - б) із заданою періодичністю поповнення запасів;
 - в) мінімум-максимум.
43. У якій системі управління запасами замовлення здійснюються у визначений період часу за умови, що їх залишки досягли граничного рівня:
- а) з фіксованою величиною замовлення;
 - б) мінімум-максимум;
 - в) із заданою періодичністю поповнення запасів до встановленого рівня.
44. Річна потреба підприємства в матеріалах 16 578 т. Кількість днів роботи підприємства – 250. На основі аналізу статистики затримок транспортування матеріалів за попередній період виявлено, що середня тривалість затримки транспортування становить 2 дні. Яким буде гарантійний розмір запасу?
- а) 56,95;
 - б) 132,62;
 - в) 253,48.
45. Річна потреба підприємства в матеріалах 16 578 т. Кількість днів роботи підприємства – 250 днів. Яке середньоденне споживання матеріалів?
- а) 66,31;
 - б) 113,26;
 - в) 85,35.
46. Що є критерієм вибору кількості складів?
- а) мінімізація витрат на утримання складу;
 - б) забезпечення зберігання всього обсягу вантажів;

в) максимізація доходу від надання складських послуг.

47. Постійні витрати на утримання складу залежать від:

- а) кількості складів;
- б) виду упакування вантажу;
- в) кількості вантажу, що зберігається на складі.

48. У разі збільшення кількості вантажів, що транспортується, витрати на транспортування одиниці продукції:

- а) збільшуються;
- б) зменшуються;
- в) не змінюються.

49. Витрати на будівництво складу відносяться до:

- а) капітальних витрат;
- б) поточних витрат;
- в) витрат фінансової діяльності.

50. Витрати на опалення, освітлення, створення відповідних кліматичних умов на складі відносяться до витрат:

- а) обслуговування складу;
- б) інвестиційних витрат;
- в) фінансових витрат.

51. Сума поточних витрат і капітальних вкладень, приведених до одного часового періоду, називається:

- а) операційними витратами;
- б) поточними витратами;
- в) приведеними витратами.

52. В основу методу пробної точки для вибору місця розміщення складу покладено розрахунок:

- а) вантажообороту та координат споживачів за методом середньозваженої;
- б) сумарного вантажообороту;
- в) мінімальних транспортних витрат, що пов'язані з надходженням вантажу на склад від постачальників і відправлення зі складу споживачам.

53. Склад, основною функцією якого є виконання замовлень роздрібних споживачів, називається:
- а) транзитно-перевалочним;
 - б) сортувально-розподільчим;
54. в) накопичувальним.
55. Склади, які призначені для зберігання широкого асортименту продукції, називаються:
- а) універсальними;
 - б) спеціалізованими;
 - в) матеріальними.
56. Склади, які призначені для зберігання продукції однієї або кількох подібних товарних груп, називаються:
- а) універсальними;
 - б) спеціалізованими;
 - в) матеріальними.
57. Укладання вантажних одиниць на полицях стелажів називається:
- а) штабелювання;
 - б) стелажне зберігання;
 - в) рядами.
58. Спеціальний робочий одяг укладається на зберігання:
- а) на стелажах;
 - б) рядами;
 - в) підвісним способом.
59. Виріб з пакувального матеріалу, призначений для захисту товару від небажаних механічних впливів і атмосферних опадів, та який має відношення виключно до процесу реалізації товару, називається:
- а) упаковка;
 - б) тара;
 - в) ємність.

60. Елемент упаковки, призначений для забезпечення зручності транспортування, складування, зберігання, кріплення до транспортних засобів, називається:

- а) споживчою тарою;
- б) транспортною тарою;
- в) виробничою тарою.

61. Певна кількість ящиків, розміщена на піддоні та закріплена на ньому з допомогою скрейтч-стрічки для можливості проведення навантажувально-розвантажувальних робіт, називається:

- а) виробничою тарою;
- б) м'якою транспортною тарою;
- в) вантажною одиницею.

62. Бирка, прикріплена до упаковки, називається:

- а) маркування;
- б) етикетка;
- в) тара.

63. Сукупність юридичних та фізичних осіб, які надають послуги на шляху доставки товару до кінцевого споживча, називається:

- а) логістичним ланцюгом;
- б) каналом розподілу;
- в) логістичною системою.

64. Посередник, який діє від імені виробника та за свій рахунок, називається:

- а) дилером;
- б) дистриб'ютором;
- в) комісіонером.

65. Посередник, який діє від свого імені та за рахунок виробника, називається:

- а) дилером;
- б) дистриб'ютором;

в) комісіонером.

66. Основною метою транспортної логістики є:

- а) організація ефективної схеми переміщення вантажів;
- б) швидкість доставки вантажів;
- в) мінімізація вартості перевезення.

67. Високу вантажність має:

- а) морський транспорт;
- б) автомобільний транспорт;
- в) повітряний транспорт.

68. Об'єднання декількох вантажів в єдине вантажне відправлення, яке оформляється одним транспортним документом, називається:

- а) перевезення збірних вантажів
- б) консолідація вантажів;
- в) модуляція вантажів.

69. Переміщення вантажів декількома видами транспорту та оформлення кожного виду перевезення окремим транспортним документом, називається:

- а) мультимодальне перевезення вантажів;
- б) інтермодальне перевезення вантажів;
- в) консолідоване перевезення вантажів.

70. Перевантаження з одного транспортного засобу на інший, називається:

- а) навалювання;
- б) перевалювання;
- в) переміщення.

71. Вантажем називається:

- а) товар, прийнятий для перевезення транспортним засобом від пункту відвантаження до пункту поставки товару;
- б) упакований товар;
- в) товар, на відвантаження якого є дозвільні документи.

72. Упакована і не упакована продукція, яку перевозять поштучно і укрупненими вантажними місцями, відноситься до:

- а) генеральних вантажів;
- б) наливних вантажів;
- в) насипних вантажів.

73. Вага вантажу без зовнішньої упаковки називається:

- а) вага нетто;
- б) вага брутто;
- в) вага брутто за нетто.

74. Нафта, бензин, хімічні розчини відносяться до групи:

- а) насипні вантажі;
- б) штучні вантажі;
- в) наливні вантажі.

75. Вантажі, які вимагають перевезення в закритому кузові, суворого дотримання температурного режиму, систематичної санітарної обробки і чистоти кузова, дотримання термінів незмінності якості, відносяться до групи:

- а) швидкопсувних вантажів;
- б) небезпечних вантажів;
- в) антисанітарні.

76. Транспорт, який здійснює поставку вхідних та вихідних матеріальних потоків на (із) підприємства, називається:

- а) внутрішнім;
- б) зовнішнім;
- в) стороннім.

77. Транспорт, який здійснює переміщення вантажів між робочими місцями цеху та між структурними підрозділами підприємства, називається:

- а) внутрішнім;
- б) зовнішнім;
- в) стороннім.

78. Сумарний обсяг вантажів, перевезених на підприємстві за розрахунковий період (тонно-кілометри), називається:

- а) обсяг перевезень;
- б) вантажооборот;
- в) вантажопотік.

79. Якщо вантаж перевозиться між двома заданими пунктами, такий маршрут руху транспорту називається:

- а) маятниковий;
- б) кільцевий;
- в) віяловий.

80. Якщо вантаж послідовно перевозиться між декількома заданими пунктами, такий маршрут руху транспорту називається:

- а) маятниковий;
- б) кільцевий;
- в) віяловий.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки з виконання практичних робіт з навчальної дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 208 – "Агроінженерія" освітнього рівня "Магістр" / І.В. Гунько, О.В. Холодюк. Вінниця: ВНАУ, 2023. 54 с.

- 2. Презентаційний матеріал.
- 3. Мультимедійний матеріал.

13. Рекомендована література

Основні

- 1. Логістика: навч. посіб. / Безугла Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Пальчик І.М., Воловик Д.В. Дніпро: Пороги, 2021. С. 252.
- 2. Жарська І.О. Логістика: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, 2019. 209 с.
- 3. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика: підручник. К.: Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с.

4. Дьомін О.А., Загурський О.М. Вантажні перевезення: Навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 608 с.

5. Легеза Д. Г., Нехай В. В., Лобанов М. І. Логістика: навч. посібн. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2012. 282 с.

6. Логістика: Теорія та практика: навч. посіб. / Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Соляник О.М. К: Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

Додаткові

1. Поліщук І. І., Кушина Л. Р., Сташко М. М. Транспортна логістика як складова логістичної системи та її основні проблеми. *Молодий вчений*. 2016. №12. С. 832-835.

2. Чучка І. М. Сучасні основні форми транспортно-логістичних послуг в Європі. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2015. № 1. С. 18-20.

3. Бажан Л. І., Яблоков І. В. Концептуальні основи синхронізації матеріального та інформаційного потоків в транспортно-логістичній системі. *Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем*. 2015. Вип. 20. С.

4. Іванова М. І. Принципи формування логістичних систем. *Управління розвитком*. 2016. №2 (184). С. 82–88.

5. Сачинська Л. В. Шляхи становлення логістичних підходів до управління підприємством. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 26. С. 228-233.

6. Зеленко О. Управління логістичною діяльністю сільськогосподарських підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2019. № 3. С. 63-66.

7. Карпенко О. Концептуальні засади розвитку транспортнологістичних підприємств. *Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2019. Вип. 33. С. 46–53.

8. Румянцев А. П., Яремович П. П. Інфраструктура транскордонних товарних потоків. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 2, Том 1. С. 232–235.

9. Величко О.П. Фундаментальні засади та зв'язок сучасної підприємницької логістики і концепції SCM. *Маркетингові аспекти управління інноваційним розвитком : монографія*. Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус». 2018. 285 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Гунько Ірина Василівна
Холодюк Олександр Володимирович**

Методичні вказівки з організації самостійної роботи

з навчальної дисципліни "Логістика у механізації сільського господарства" для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти інженерно-технологічного факультету денної та заочної форм навчання за спеціальністю – 208 "Агроінженерія" (галузь знань - 20 "Аграрні науки та продовольство")

Видання здійснюється в авторській редакції

Набір *Олександр Холодюк*
Верстка *Олександр Холодюк*
Відповідальний за випуск *Ірина Гунько*

Підписано до друку _____ р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Друк різнографічний
Ум. друк. арк. 1,2. Тираж 20 прим. Зам. _____

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі
Вінницького національного аграрного університету
м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, 21008.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5009 від 10.11.2015

